

kunne tage de Materialier, som der ligge, og som altsaa sikkerlig retslig ikke tilhøre Strandbredsejerne.

Med det ærede Medlem for 2den Kreds (Lunn) skal jeg ikke indlade mig videre. Det ærede Medlem gjorde den Bemærkning, at Udvalget i Folketinget havde ved de gentagne Forhandlinger faaet lidt andre Meninger om, hvorledes § 4 skulde affattes. Det taler jo netop til Fordel for Udvalget i Folketinget, det beviser, at de ikke ere saadan en Slags Blokskibsnaturer, som naar de en Gang have faaet noget ind i Hovedet, ikke kunne faa det ud igen, selv om der kom ny og bedre Oplysninger. Det kan ikke være nogen Grund til at gøre dem Bebrejdelser og langt mindre være nogen Grund for Landstinget til at se med mindre god Vilje paa Lovforslaget, end det ellers vilde have gjort. For øvrigt skal jeg ikke røre ved, hvad det ærede Medlem udtalte, da det nærmest synes at være en, jeg havde nær sagt, behagelig Henvendelse til Indenrigsministeren med Hensyn til de Anmærkninger, som medfulgte Lovforslaget, og det bliver altsaa den ærede Indenrigsministers og det ærede Medlems Sag, om disse Anmærkninger passe til det foreliggende Forslag eller ikke, og ligger altsaa uden for det, som jeg egentlig vilde tale om. — Det ærede 3die Medlem for 9de Kreds (Neergaard) vil jeg gøre opmærksom paa, at naar der staa, at man kan lægge Beslag paa Jorden for 5 Aar, men at Erstatningen kun skal gælde for et Aar ad Gangen, saa ligger det formentlig deri, at man kan lægge Beslag paa en Plads paa 5 Aar, og saa tager, hvad man ønsker i Løbet af et Aar, hvorefter man saa betaler de Værdier, man har taget i dette Aar efter de Regler, som her ere angivne for Taksationen. Jeg synes slet ikke, at det er noget, som gør Forslaget daarligere, tværtimod, det er noget, som gør, at Forslaget ser rigtig fornuftigt ud, man betaler, hvad man faar, og selvfølgelig lider derved Ejeren ikke nogen Skade. Jeg skal for øvrigt ikke indlade mig videre paa Sagen, jeg kan kun glæde mig ved, at den højt-ærede Minister ogsaa er tilfreds med Forslaget, og jeg synes ikke, der kan gøres ret mange Indvendinger mod, at her er kommet til at staa „passende“ i Stedet for „fuld“ Erstatning, jeg synes, det er omtrent det samme. Naar man synes, at fuld Erstatning er passende, saa er den jo passende, og saa kan der ikke være noget videre at indvende imod det. Der er ogsaa det gode ved Forslaget, f. Eks.

med Hensyn til Bedømmelsen af Værdierne, at man har holdt sig til det tidligere Princip, at Retten udnævner de Mænd, der maatte egne sig til at foretage de Taksationer, der ere nødvendige til at bestemme de Værdier, der afgives. Herved synes begge Parter, baade Vejbestyrrelserne og den private Ejer, at kunne være bedst tjente, og den Maade, hvorpaa man faar en Overtaksation under Ledelse af en Landinspektør, synes jo ogsaa at være meget hensynsfuld til begge Sider. Jeg finder altsaa disse Taksationsbestemmelser meget heldige, dels med Hensyn til den første Taksation, derved, at disse Mænd blive udnævnte til det specielle Arbejde, der skal foretages, og dernæst derved, at det sidste Skøn eller Overskøn bliver afsagt under, hvad jeg vil kalde eksamineret sagkyndig Vejledning. Jeg synes altsaa, at det hele taler for, at Lovforslaget, som det er, er ret godt og er udarbejdet med al mulig Hensynsfuldhed baade til Vejbestyrrelserne, der, som sagt, ere under streng Kontrol, baade lige over for Sognekommunernes og Amtskommunernes Vedkommende, og som virkelig faa en Ret, gennem hvilken de kunne opfylde deres Forpligtelser, og ogsaa med Hensyn til de private Ejere, som skulle afgive disse Materialier, for at disse Bestyrrelser kunne opfylde deres Forpligtelser. Jeg skal derfor slutte med at anbefale Lovforslaget, fordi det altsaa som Grundprincip særlig giver Vejbestyrrelserne Ret til at tage Grus og Vejmaterialer i det hele taget, hvor de finder det mest passende, altsaa giver dem Lejlighed til at faa Midler til at kunne opfylde de Forpligtelser, som Staten gennem sine Love har paabudt, at de skulle opfylde; dernæst, fordi det giver Ejeren Ret til at faa fuld Erstatning for sine Værdier, der ganske sikkert ere betydelig mere værd for ham, end de vare i den Tid, i 1845 eller 1793, da der var Tale om de Materialier, der skulle leveres til Vejene, og derfor vil jeg anbefale at vedtage Lovforslaget, som det er, helst uforandret.

la Cour: Ja, i Modsætning til den sidste ærede Taler ser jeg ikke rettere, end at der her sker et Angreb paa en virkelig Ret, Sognekommunerne have over for de forskellige Lodsejere. Vi Jordbrugeres Jord er ganske sikkert belagt med en Servitut, og det er jo ikke noget ubekendt. For Eksempel have vi fælles Lergrave. Ejeren har der Lov til at benytte Jorden, men hele Byen — somme Tider kan det være 2—3 Byer — har Lov til at hente